

Rubrics voor regioleren

Geen afvinklijst

Een student bereidt zich voor op zijn proeve. Maar hoever is hij en wat moet hij nog doen? Rubrics helpen de student een antwoord te vinden. En rubrics helpen de docent om de student daarin te begeleiden.

‘De valkuil is groot dat de studenten rollen kiezen waarin ze goed zijn’

Docent Edwin Vos (r): *“Je kunt nu hier aangeven hoe je je verder wilt ontwikkelen”*

Wouter, Wim-Jan en Jelmer werken aan de inrichting van een educatief schoolplein in Vriezenveen. Dit project valt onder de noemer regioleren. De studenten hebben te maken met een echte vraag uit de regio van een echte opdrachtgever. Behalve met de opdrachtgever moeten ze afspraken maken met de gebruikers, de gemeente en met leveranciers. Ze doorlopen een heel proces voordat het schoolterrein wordt opgeleverd. Tijdens dat proces kan van alles fout gaan. Docent Edwin Vos vindt het belangrijk dat ze leren de juiste stappen te nemen en hoe ze dat proces goed moeten organiseren. Hij vindt dat haast nog belangrijker dan een fraai schoolplein als eindresultaat.

Behalve dit project moeten de jongens zich voorbereiden op hun proeve van bekwaamheid (pvb). Ze zitten in het vierde en hopelijk laatste leerjaar van de mbo-opleiding Natuur en Groene Ruimte. Na dit project doen ze nog een project voor een opdrachtgever uit de regio, daarna gaan ze op stage en als hun portfolio dan voldoende gevuld is kunnen ze opgaan voor hun pvb. Maar hoe kunnen ze er voor zorgen dat ze in de projecten de dingen doen waarmee ze hun portfolio kunnen vullen? Hoe weten ze of ze in de projecten de werkprocessen oefenen die ze ook tijdens hun pvb moeten laten zien? En hoe kunnen ze weten of ze die werkprocessen voldoende beheersen, of wat

ze daaraan nog moeten doen?

“De valkuil is groot dat de studenten rollen kiezen waarin ze goed zijn”, zegt Vos, en dat wil hij dus voorkomen. Tijdens het begeleiden van studenten miste hij een instrument om leerlingen te ondersteunen in hun ontwikkeling op weg naar de pvb. Begeleiding ging op intuïtie. Nu, enige jaren na die ontdekking, heeft hij voor die begeleiding een instrument in handen: rubrics. Aan de hand van rubrics kunnen studenten zelf aangeven waar ze staan op weg naar een voldoende beheersing van een werkproces. Met diezelfde rubrics kan Vos daarover het gesprek met de studenten voeren.

Een eind op weg

Wouter, Wim-Jan en Jelmer hebben voor de eerste twee werkprocessen van het kwalificatiedossier Outdoor Manager 3 de rubrics bestudeerd en ingevuld. Ze moesten onder andere aangeven hoever ze waren in het opstellen van een werkplan. Is dat voorbij de eerste start, halverwege, een eind op weg of is de student klaar om op te gaan voor het examen? Docent Vos vraagt aan Jelmer of hij een voorbeeld kan noemen waarin hij bezig is geweest met het opstellen van een werkplan. Voor een eerder project heeft Jelmer samen met anderen inderdaad een werkplan opgesteld. “Waarom heb je ingevuld dat je een eind op weg bent,” wil Vos weten, “kun je daar een concreet voorbeeld van geven?” Jelmer heeft het werkplan samen met

RUBRICS MBO STAND VAN ZAKEN

In opdracht van de KIGO-projecten ‘vraagsturing in de stadsranden’ en ‘regioleren D.O.E.N’ ontwikkelden de gemeenschappelijke projectpartners AOC Oost, AOC Terra, Stoas Vilentum en het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum (APS) een aantal rubrics als begeleidingsinstrument.

Op dit moment zijn er rubrics ontwikkeld voor groen (outdoor manager), bloem (blossoming business), voedingsmiddelentechnologie (allround operator) en ondernemerschap (allround business). De input voor de rubrics is geleverd door vakdocenten van AOC Terra en AOC Oost. Dimph Rubbens van het APS heeft deze inhoud vertaald in voor studenten begrijpelijke teksten. Bovendien hebben collega-docenten, studenten en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven feedback gegeven op inhoud en taalgebruik. Het ligt in de bedoeling om voor meer kwalificatiedossiers rubrics te schrijven. Scholen die interesse hebben om hieraan mee te werken kunnen contact opnemen met Wilbert Waggelink: w.waggelink@stoasvilentum.nl.

De rubrics zijn te vinden op Groen Kennisnet, tik in het zoekscherm: rubrics als begeleidingsinstrument

anderen gemaakt. Hij heeft wel zelfstandig aan zijn onderdeel gewerkt, maar het niet helemaal alleen gemaakt. Daarom vindt hij dat een eind op weg is maar nog niet klaar voor het examen.

Bij het werkproces ‘Organiseert Mensen, Machines en Materialen’ heeft Jelmer ingevuld dat hij halverwege is bij de prestatie ‘Wet- en Regelgeving

RUBRIC ALLROUND BUSINESS

Voorbeeld van een rubric voor één (van de vier) prestatie-indicator van het werkproces ‘Ontwikkelt Ondernemingsplan’ van het kwalificatiedossier ‘Allround Business’

Allround business

Werkproces: ontwikkelt ondernemingsplan

Resultaat: een ondernemingsplan waarin doelstelling, strategie en formules van de onderneming staan beschreven.

Prestatie-indicator	Voorbij de eerste start	Op weg	Een eind op weg	Klaar voor opgaan examen
Trends en ontwikkelingen in de markt	Ik kan trends, wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen benoemen die van belang zijn voor ondernemingen in het algemeen.	Ik kan trends, wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen benoemen voor de eigen onderneming.	Ik kan samen met collega-studenten rekening houden met de trends, wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen van onze onderneming.	Ik ben voortdurend alert op trends, wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen voor onze onderneming.

‘We hadden geen behoefte aan een afvinklijst, maar aan een begeleidingsinstrument’

Kijk voor links en downloads bij dit artikel op www.groenonderwijs.nl > vakblad editie 9.

Toepassen’. Waarom halverwege? Jelmer heeft al wel veel geleerd over wet- en regelgeving maar er staat ook iets over subsidies en daar heeft hij nog nooit mee te maken gehad. “Hoe zou je dat verder kunnen ontwikkelen?” wil Vos weten, “zou dat ook op stage kunnen?” Dat kan, denkt de student, maar hij wil het ook op school leren voordat hij op stage gaat. En omdat Wouter er bij de gemeente, bij de Groene en Blauwe Diensten Overijssel, al veel mee van doen heeft gehad, zou die hem daarbij kunnen helpen. “Daar zou je ook bij de keuze van een volgend project rekening mee kunnen houden, wat denk je daarvan?” vraagt Vos. Jelmer ziet wel mogelijkheden. Vos wijst op de laatste kolom van de rubric: “Je kunt nu hier aangeven hoe je je verder wilt ontwikkelen.”

Logisch

In het gesprek dat docent Vos met de jongens heeft komt de werking van de rubrics goed naar voren. De leerlingen kunnen aan de hand van voorbeelden aangeven waar ze staan in hun ontwikkeling. De docent heeft een instrument

in handen waarmee hij het gesprek richting kan geven. De leerlingen zien de koppeling tussen de projecten waarin ze participeren en de werkprocessen waarop ze worden beoordeeld tijdens hun pvb. De leerlingen ontdekken waar ze nog aan moeten werken en dat stuurt hun leervragen en keuzes voor rollen in projecten. De rubrics zijn geschreven in heldere taal, vinden de jongens. Ze vinden de stappen “zo logisch als wat” en het is goed dat er vier stappen zijn “want als er drie stappen zijn, zet je jezelf altijd precies op de middenstreep,” denkt Wouter. Toch vindt Wim-Jan het lastig om de rubrics in te vullen. Hij vindt het vooral moeilijk om dat voor zichzelf te doen. Wel ziet hij mogelijkheden om met deze omschrijvingen aan zijn collega-studenten of aan zijn stagebieder feedback te vragen.

Uit het gesprek blijkt ook dat een rubric geen beoordelingsinstrument is. Voor de docent, de opdrachtgever en de collega-student is het een hulpmiddel in de begeleiding van de student. “We hadden geen behoefte aan een afvinklijst,” zegt Vos, “maar aan een begeleidingsinstrument.” ■

Adverteren?

Voor inlichtingen over adverteren, vraag naar:

Pieter Boetzkes
Tormentilbeek 8
5709 PK Helmond
Telefoon 0492 556904
Fax 0492 556904
info@groenonderwijs.nl

Het tijdschrift Vakblad Groen Onderwijs is het enige blad dat zich speciaal richt op het groen onderwijs en de verwante organisaties. Het verschijnt 10 maal per jaar. Met Vakblad Groen Onderwijs kunt u dus gericht deze doelgroep benaderen.

Editie	Sluitingsdatum advertenties	Aanleverdatum meezenders	Verschijningsdatum
10	28-11-2014	04-12-2014	19-12-2014

Groen
Vakblad
ONDERWIJS